

Hankintaoikaisu puunhoitotöiden puitesopimuskumppanien valinnasta vuosille 2025–2027 (optiot vuosille 2028 ja 2029)

Yhteinen kirkkoneuvosto 11.09.2025 § 239
469/02.06.01/2025

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

1) hylätä Puunkaatopalvelu O & L Oy:n hankintaoikaisuvaatimuksen, joka on tehty kiinteistöjohtokunnan päätöksestä 14.05.2025 § 67 Puunhoitotöiden puitesopimuskumppanien valinta vuosille 2025-2027 (optiot vuosille 2028 ja 2029).

2) pitää kiinteistöjohtokunnan päätöksen 14.05.2025 § 67 Puunhoitotöiden puitesopimuskumppanien valinta vuosille 2025-2027 (optiot vuosille 2028 ja 2029) ennallaan.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria Kiinteistöjohtokunnan päätös 14.05.2025 § 67, Puunhoitotöiden puitesopimuskumppanien valinta vuosille 2025-2027 (optiot vuosille 2028 ja 2029)

Selostus

Tarjouspyyntö

Tarjouksia pyydettiin erilaisista puunhoitotöistä Helsingin seurakuntayhtymän kohteissa vuosille 2025-2027 (optiot vuosille 2028 ja 2029). Hankinta oli jaettu kahteen osa-alueeseen, joista osa-alue 1 käsitti yleiset puunhoitotyöt ja osa-alue 2 puiden poiston sahakouralla. Hankinnassa saattoi tarjota joko yhteen tai molempiin osa-alueisiin, ja toimittaja saattoi tulla valituksi yhden tai molempien osa-alueiden puitesopimuskumppaniksi.

Kansallisen kynnysarvon ylittävän hankinnan kilpailutus toteutettiin avoimena menettelynä sähköisesti Cludia-järjestelmällä. Tarjouspyyntö julkaistiin 26.3.2025, ja lisätietokysymyksiä otettiin vastaan 9.4.2025 asti. Määräaikaan mennessä Tarjouspalvelu.fi –sivuston kautta ei esitetty kysymyksiä. Määräaikaan 16.4.2025 mennessä hankintayksikkö sai 7 tarjousta.

Kilpailutetun osa-alueen 1 sisällöstä

Tarjouspyynnön mukaisesti osa-alueen 1. Yleiset puunhoitotyöt, koostuvat seuraavista töistä:

- *Puiden kuntotutkimus ja raportointi*

Puunhoidon ammattilainen suorittaa puun kuntotutkimuksen pääsääntöisesti silmämääräisesti ja kriittisissä kohdissa käyttäen apuna lahonetsintälaitetta (esim. mikroporaa). Yksikköhintaan tulee sisältyä aina tutkimustulosten sähköinen taltiointi sekä tutkimustulosten pohjalta laadittu kirjallinen kuntotutkimusraportti ja toimenpidesuositus, jotka välitetään sähköisesti tilaajalle.

- *Puiden hoitoleikkaukset (esim. rakenne-, ja hoitoleikkaukset) sekä latvustuennat*

- *Puiden kaataminen*

- Kannon jyrshintä

Kanto jyrshitään noin 20 cm syvyyteen maanpinnan alapuolelle, sisältäen maanpäällisten juurien jyrhinnän. Käsite "sis. jälkisiivouksen" tarkoittaa kannon jyrhinnän lisäksi jyrshintäjätteen poistamisen työalueelta. Jyrhinnästä syntyneen kuopan asianmukaisen paikkaamisesta (esimerkiksi nurmikon rakentamisesta) sovitaan tapauskohtaisesti.

Alihankinnasta

Tarjouspyynnössä alihankinnasta oli kirjattu seuraavaa:

Koko hankintaa ei saa antaa alihankkijoiden toteutettavaksi. Pääosa hankinnasta tulee tuottaa omana työnä.

Hankintapäätös

Hankintapäätöksessään 14.5.2025 § 67 kiinteistöjohtokunta päätti seuraavaa:

- 1) hyväksyä tarjoajan Arboristikilta Oy vetäytymisen hankintamenettelystä.
- 2) sulkea tarjoajan Puunkaatopalvelu O & L Oy tarjouksen pois tarjousvertailusta osa-alueen 2. Puiden poisto sahakouralla osalta tarjouksen tarjouspyynnön mukaisuutta vastaamattomana.
- 3) valita puunhoitotöiden puitesopimuskumppaneiksi alla mainitut tarjoajat kahden vuoden sopimuskaudelle. Sopimuksen tilaajaa sitomaton arvioitu kokonaisarvo on noin 200.000 euroa (alv. 0 %) sisältäen mahdolliset optiovuodet.

Hankinta esitetään tehtäväksi tehdyn kilpailutuksen perusteella seuraavasti:

Osa-alue 1 Yleiset puunhoitotyöt:

- Puidenhoitajien Osakeyhtiö Arboristit 2000 Oy
- Puunkaatopalvelu O & L Oy
- EG-Trading Oy
- Puistometsäpalvelu Oldenburg Oy
- Huhdanoja Oy

Osa-alue 2 Puiden poisto sahakouralla:

- Puidenhoitajien Osakeyhtiö Arboristit 2000 Oy
- Huhdanoja Oy
- Kuljetus-Haapiainen & Co Oy
- Puistometsäpalvelu Oldenburg Oy

4) valtuuttaa kiinteistöjohtajan allekirjoittamaan puitejärjestelysopimukset, tekemään niihin tarvittaessa pieniä tai teknisluontoisia muutoksia sekä päättämään optiovuosien (1 + 1) käyttöönotosta.

Päätöksen selostusosassa Puunkaatopalvelu O & L Oy:n tarjous suljettiin pois tarjousvertailusta seuraavin perusteluin:

Tarjoaja Puunkaatopalvelu O & L Oy oli tarjouksensa liitteessä ilmoittanut ostavansa kourasahapalvelun alihankkijalta, mikä tarkoittaisi koko osa-alueen 2. Puiden poisto sahakouralla antamista alihankkijoiden toteutettavaksi.

Hankintayksikön tulee siten sulkea tarjoajan Puunkaatopalvelu O & L Oy tarjous pois tarjousvertailusta osa-alueen 2. Puiden poisto sahakouralla osalta tarjouksen tarjouspyynnön mukaisuutta vastaamattomana.

Hankintaoikaisu

Puunkaatopalvelu O & L Oy teki päätöksestä 19.6.2025 hankintaoikaisun.

Hankintaoikaisussa oli vaadittu seuraavaa:

"Osa-alue 1 voittaja Puidenhoitajien Osakeyhtiö Arboristit 2000 Oy, tulee sulkea ulos osa-alueen 1 tarjoajista.

Perusteena on tämä sama peruste, jolla Puunkaatopalvelu O & L Oy suljettiin ulos osa-alueesta 2.

Tarjouspyynnön mukaan hankintaa ei saa antaa alihankkijoiden toteutettavaksi. Pääosa hankinnasta tulee tuottaa omana työnä.

Puidenhoitajien Oy on myynyt kuorma-autonsa ja heillä ei ole työntekijöinä enää ketään muita kuin yrittäjä Tapani Mäkelä. Hän siis aikoo antaa työn aliurakoitsijoiden toteutettavaksi. Auto on myyty Arbot Oy:lle ja Puidenhoitajien työntekijät ovat nykyään Arbot Oy:n palkkalistoilla. Nämä tiedot selviävät traficomin auto rekisteri sivuilta sekä työntekijöiden palkanauhoista tarjouksen jättö ajankohdalta.”

Vastine hankinta- ja oikaisu- ja pyyntöön

Hankintayksikön pyynnöstä Puidenhoitajien Osakeyhtiö Arboristit 2000 Oy toimitti 19.7.2025 vastineen.

Vastineen mukaisesti:

”Pystymme tekemään omana työnä suurimman osan osa-alueesta 1.

Puiden kuntoarvioinnin ja raportoinnin teemme kokonaan omana työnä sekä myös kantojen jyrksinnän.

Pystymme myös tekemään puiden hoitoleikkauksista ja latvustuennoista suurimman osan sekä myös kaatotöistä omistamallamme koriautonosturilla.

Vuokratyövoimalla toteutamme nk. alahenkilövalvonnan tilanteen niin vaatiessa.

Tarkoituksemme on tehdä vuokratyövoiman avulla ne kiipeilyä vaativat hoito- ja kaatotyöt, jotka ovat tarpeen kohteen niin vaatiessa. Tällöinkään ei ole kysymys kokonaan aliurakoinnista, koska kaikkien hoito- ja kaatotöiden suunnittelu, laadunvalvonta, johtaminen, raportointi sekä turvallisuussuunnittelu ja sen valvonta kuuluvat isona osana näihin töihin, jonka myös teemme itse.

Olemme myös valmiit vuokraamaan itsellemme tarvittavan kaluston esimerkiksi oksa- ja runkojätteen poistoon sekä myös kantojen jyrksinnän jälkisiivoukseen.

Mikäli tulee kohteita, joissa tarvitaan erikoiskalustoa ahtaisiin paikkoihin esim. pieniä henkilönostimia tai suuria mobiilnostureita, on nämä kohteet arvioitava tapauskohtaisesti. Meillä on valmiiksi neuvoteltuna vuokrasopimukset siitä kalustosta, jotka meiltä itseltämme puuttuvat.

Erityisesti takaan, että kaikki vuokratyöhenkilöt ovat sertifikoituja Arboristeja joilla on vuosien kokemus puiden hoitotyöstä. Tämä takaa työn laadun, tehokkuuden ja ennen kaikkea turvallisuuden kaikilla osa-alueilla.”

Oikeuskäytäntöä

Markkinaoikeuden ratkaisussa MAO:H57/2022 nimenomaisesti todetaan, että henkilöstövuokrauksessa ei ole kyse alihankinnasta.

Henkilöstövuokrauksessa vuokratyöntekijä työskentelee vuokratyövoimaa tilanneen yrityksen johdon ja valvonnan alaisuudessa kuten kyseisen yrityksen muutkin työntekijät. Alihankinnassa alihankkijayritys puolestaan osallistuu hankinnan jonkin osion toteuttamiseen tarjouksen jättäneen yrityksen kautta ilman, että edellisen työntekijät siirtyisivät jälkimmäisen johdon ja valvonnan alaisuuteen.

Henkilöstövuokrauksessa kyse ei siten ole alihankinnasta, koska vuokratyövoimaa tarjoava yritys ei osallistu hankinnan toteuttamiseen itse, vaan se ainoastaan toimittaa hankinnan toteuttajalle työvoimaa.

Näin ollen Puunkaatopalvelu O & L Oy:n tarjouksessa yksilöimillä seikoilla (kuorma-auton myyminen, vuokratyövoiman käyttö) ei ole merkitystä Puidenhoitajien Osakeyhtiö Arboristit Oy:n soveltuvuuden kannalta alihankinnan näkökulmasta.

Tuoreempi markkinaoikeuden ratkaisu MAO:132/2024 korostaa, että tarjoaja vastaa tarjouksensa sisällöstä ja tarjouksia voidaan arvioida ainoastaan niistä ilmenevien tietojen perusteella. Hankintayksiköllä on oikeus luottaa tarjoajan tarjouksessaan

ilmoittamiin tietoihin, ellei sillä ole perusteltua syytä muuta epäillä. Puidenhoitajien Osakeyhtiö Arboristit 2000 Oy:n tarjouksesta sekä myöhemmin antamasta lisäselvityksestä ei ole käynyt ilmi sellaisia seikkoja, joiden perusteella hankintayksikön olisi ollut perusteltua aiheuttaa epäillä, ettei voittanut tarjoaja pystyisi toteuttamaan hankinta-asiakirjoissa asetettuja vaatimuksia.

Samassa markkinaoikeuden ratkaisussa todetaan myös, että vakiintuneesti alihankkijaksi katsotaan vain konkreettisesti palvelun tuottamiseen osallistuva toimittaja. Esimerkiksi palveluntarjoajan tavarantoimittajaa tai sen tuottamassa palvelussa käytettävän laitteen toimittajaa ei katsota alihankkijaksi. Näin ollen voittaneen tarjoajan palvelun tuottamisessa tarvittavien laitteiden vuokraajaa, taikka vuokratyövoiman tarjoajaa ei katsota alihankkijaksi.

Yhteenveto

Hankintalain (L1937/2016) 132§:n mukaan, jos hankintapäätös perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin, on hankintayksikön mahdollista peruuttaa tai poistaa tekemänsä ratkaisu.

Edellä selostusosassa esitetyin perustein hankintayksikkö toteaa, että Puidenhoitajien Osakeyhtiö Arboristit 2000 Oy:n tarjous on tarjouspyynnön mukainen, eikä se ole vastoin alihankintaa koskevaa tarjouspyynnön vaatimusta. Vuokratyövoiman käytöllä taikka vuokralaitteistojen käytöllä ei ole merkitystä sen arvioimiseksi, kykeneekö tarjoaja toteuttamaan sopimuksen edellyttämät velvoitteensa. Osa-alueen 1 mukaiset puunhoitotyöt ovat luonteeltaan sellaisia, että Puidenhoitajien Osakeyhtiö Arboristit 2000 Oy kykenee niistä suoriutumaan ammattitaitoisesti yrityksensä edustajan toimesta sekä tarvittaessa em. vuokratyövoimaa käyttäen. Lisäksi todettakoon, ettei vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan palvelun tuottamisessa tarvittavien laitteiden vuokraajaa, taikka vuokratyövoiman tarjoajaa katsota alihankkijaksi.

Alkuperäinen hankintapäätös esitetään täten säilytettävän ennallaan, eikä sitä ole syytä peruuttaa, poistaa, taikka palauttaa uudelleen kilpailutettavaksi.

Muutoksenhakukielto

Hankintaoikaisuvaatimukseen annettu päätös ei ole antanut aiheutta muuttaa tehdyn päätöksen lopputulosta. Koska hankintaoikaisuvaatimukseen nyt annettu päätös ei vaikuta kenenkään asianosaisen oikeusasemaan, ei tähän päätökseen saa hakea erikseen muutosta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 146 §:n 1 momentin nojalla.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus
p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Jakelu

Puunkaato palvelu O & L Oy
Puidenhoitajien Osakeyhtiö Arboristit 2000 Oy